

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 42. ANULU XVIII.

Telegrafulu eae de doue ori pe septemana: joi'a si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gata prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

ru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a troia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 28 Maiu (9 Iunie) 1870.

Revista politica.

Cu catu mai tare se apropia diu'a de alegere la dietele din Cislaitania, cu atatu mai frapant pasiescu partidele politice un'a catra alt'a. Dupa ce in cercurile mai nalte n'a succesu a afla unu „modus vivendi“ intre cechi si partida nemtiésca, séu credincioasa constitutiunei foste, dupa cum se mai numesce, apoi cu anevia este, unde putieni nu se intelegu, a ajunge la o intelegere multimea. Tote incercările presiedintelui ministrilor, Potocki de a apropia partidele un'a de alt'a a fostu pana astadi, se pote dice, fara nici unu rezultatu. De-si i-a succesu a multumi pre poloni cu pretensiunile lor — macaru ca se afirma din unele parti opositionaria, ca si concessiunile facute polonilor aru fi numai pre micutie si departe de ai putea multumi, — déra nici cea mai mica apropiere nu putu mijloci intre cechi si partid'a nationale nemtiésca. Fia care partida politica stà mortisio lãnga pretensiunile sele nationale. Luptele pentru alegeri la diete decurgu: Fia-care parte se silesce din resputeri de a reusi cu catu mai multi deputati. Partid'a cehica si cea feudala catolica sperédia a se intari un'a prin alt'a, si a se uni in mijloce spre a ajunge, se intelega, fia-care, scopurile sele. Cechi dicu, ca acésta aliantia va fi temporale, pana candu va durá starea de astadi in Cislaitania, sustienu ca numai siliti facu acést'a. Aici, se dice, a avea si cancelariulu imperialu, contele Beust particia sea, ceea ce, déca se adeveresce, apoi o gatatu cu popularitatea sea la némii din Austria.

Desbaterile despre infalibilitatea papei la conciliulu din Rom'a suntu in curgere. In siedinti'a din 28 Maiu s'a desbatutu in privintia acést'a dela 9 ore pana la 1 dupa amédi. Pentru infalibilitate vorbira Senestrey, Bravand si Halagi, unu romanu (pote Szilagi?! Red.); in contra vorbira. Verot episcopulu din Savannah in staturile unite. Se vorbesce, ca Napoleonu indata dupa prochiatarea dogmei infalibilitátiéi papei, ceea ce se va decretá in 17 Iuniu a. c. si va rechiamá trupele sele din statulu papei; iera pre de alta parte se afirma, ca de ore ce republicanistii din Itali'a facu mina seriósá a ocupá statulu papalu, si a pune resiedinti'a in Rom'a, cá sa nu fia espusu pap'a, si-aru fi datu Napoleonu consimientulu seu, ca regele Italiei sa ocupe statulu papalu cu trupele sele si in casulu, cá sa erupa vre-o revolutiune aru fi promisu ca de nou va tramite trupe franceze spre a ocupá Rom'a si inca intr'unu numeru mai insemnatu.

In Romani'a tota activitatea publica este indreptata asupr'a alegeriloru de deputati la camera. In tote jurnalele, ce vinu de acolo nu vedemu alt'a, fara numai o lupta a partideloru politice. Dela majoritatea camerei, care o va avea un'a séu alt'a partida, va depinde si directiunea politica a statulu si remanerea ministeriului actualu séu schimbarea lui. Alegerile s'au si inceputu si preste putienu vomu fi in positia de a cunosce si rezultatele.

Diet'a Ungariel.

In siedinti'a din 30 Maiu a casei magnatiloru se cetesce si autentica mai intaiu protocolulu siedintiei trecute. Presiedintele anuncia dupa aceea mai multe incrse, care indata se si transpunu comisiunei petitionarie; asemenea se tramitu aceleasi si petitionile presiatate de deputatii K. Sentiványi, I. Szepasy, E. Szentpály, I. Ludvigh si M. Tancsics.

Deputatulu St. Majláth e silitu, din caus'a unui morbu gravu, a se supune unei cure de scaldá; cas'a i incuviintiaza unu concediu de 4 septemani.

Referentulu K. Kaucz reportéza, ca co-

mitetulu financialu a desbatutu propunerea ministru-lui de justitia, relativa la spesele causate prin inmultirea amplotiloru la tribunalele apelative si ca a compusu unu proiectu de lege despre creditulu suplementariu aprobându spre aceea. Din partea comitetulu centralu reportéza despre proiectulu de lege privitoriu la esarendarea canalulu Franciscu. Ambele rapórt' se voru tipari, celu dintaiu se va transpune sectioniloru, alu doile se va pune la ordinea dilei.

Referentulu comitetulu centralu, Ladislau Szög y é n y i relatéza despre proiectulu de lege, privitoriu la construirea drumulu de feru Esség=Sissek. Comitetulu primesce proiectulu pre bazea arguminteloru produse de comitetulu financialu.

La ordinea dilei sta proiectulu de lege, despre cladirea liniei Muncaciú=Strg=Lembergu si Eperies=Tarnovu. Comitetulu financialu doresce, cá sa nu se cladésca ambete linie pre spesele statulu, ci numai lini'a Muncaciú=Stry. Comitetulu centralu, a cáru referentulu e A. Bujánovics, nu aprobéza dorintia si parerea comitetulu financialu, ci recomanda in principiu primirea nesimbata a proiectulu de lege, modificatu numai stilistic.

Zsedényi conbata, luandu cuventulu, propunerea comitetulu centralu si recomanda modificarea proiectulu de lege propusu de comitetulu centralu, asiá ca cladirea inceputa a linielor din cestiune sa se sisteze si sa se insarcinéze ministrulu de comunicatiune a incepe negociatiunile de concessiune pre calea prescisa, contractele incheinde sa le suscérna legislativei spre aprobare.

La desbaterea cea lunga si viua, ce se incinge in cestiunea acést'a iau parte Wahrman, Hollán, B. Wodianer, Csernátony Bujanovics, ministrulu Gorove, K. Tiszsa, Ludvigh, Ivánca, Simonyi si apoi ierasi Hollán si Zzedényi.

Cas'a procede la votare si primesce propunerea lui Zsedényi, proiectulu regimulu inse lu respinge.

In siedinti'a din 31 Maiu a casei magnatiloru presiede vice presiedintele conte. I. Cziráky. Dintre ministri nu e nici unulu de facia. Mai intaiu se autentica protocolulu siedintiei premerse.

Notariulu casei reprezentantiloru, A. Bujanovics, preda proiectulu de lege primitu astadi, despre modificarea legei pentru line'a de Ostu, care indata sa si tramite comitetulu respectivu.

Unu anuciu alu presiedintelui ministriloru care impartasiesce casei magnatiloru schimbarea personale in cabinetu se ia spre sciintia.

Se mai cetesce inca unele rapórt' comisiunarie despre proiectele de lege predateloru mai de curendu spre desbateré si apoi se incheie siedinti'a la 1/2 ore.

In siedinti'a din 31 Maiu a casei deputatiloru se autentica mai intaiu protocolulu siedintiei trecute. Presiedintele anuncia, ca deputatulu dela Pojonu, M. Lóna y si-a depusu mandatu, de ore ce, denu-mitu fiindu de ministru alu financioloru comune, nu mai pote corespunde chiamarei de deputatu. Se ia spre sciintia si se ordina alegere noua. Presiedintele anuncia mai multe petitiuni, care se transpunu comisiunei de petitiuni; acolo se transpunu si petitiunile prezentate de deputatii L. Csörghe, Odön Szenczey, L. Kovách, V. Szilágyi, K. Tóth si Fr. Berecz.

Referentulu comitetulu verificatoriu permanente, P. Ordódy relatéza ca deputatii I. Beniczky si N. Szathmáry suntu verificati cu rezerv'a terminalu de 30 zile pentru vre-unu protestu contr'a alegeriloru.

Referentulu Kol. Széll reportéza, ca comitetulu financialu a acceptatu proiectulu de lege des-

pre construirea drumulu de feru Bátaszék=Dombóvár=Zákány. Din negociatiunile mai prospete cu consortiulu concessiunariiloru, resulta, ca acést'a cladésce drumulu cu o garantia de interese de 26,450 fl. pentru mila, precádu mai nainte pretindea 28,350 fl.

Raportulu se va tipari si transpune sectioniloru.

La ordinea dilei sta continuarea desbateréi generale suscepta in siedinti'a de ieri, despre proiectulu de lege relativu la modificarea legei pentru drumulu de feru de Nordu.

I. Halassy desprobéza proiectulu de conclusu alu comitetulu centralu, care doresce stergerea § 2, ce tratéza despre impreunarea drumulu de Nordu cu drumulu Gömör.

Vorbitorulu propune unu proiectu de conclusu, in urm'a cáruia sa remána § 2, si inca cu adausulu ca si line'a laterale Altsohl=Neusohl sa se construe ingraba.

D. Irányi intréba, ca susceptu'a regimulu inca in anul trecut cladirea continuerei drumulu de feru de Nordu cátra Kaschau=Oderberg in fapta prela Krennitz si Ruttek? In casulu acést'a s'a calcatu legea, de ore ce directiunea preficta legalu a fostu prela Neusohl.

E. Hollán dice cu privintia la afacerea din cestiune intre altele ca regimulu a precurtat si studiatu trei linie, pre cari e possibilu impreunarea intre drumulu de feru de Nordu si Kaschau=Oderberg si rezultatu studieloru e deciderea pentru line'a prela Krennitz=Ruttek.

Interesulu tieréi impune alegerea acestei linie si din ast'a causa s'a simtitu regimulu obligatu a dispune legislativ'a la modificarea legei primitive.

Se incinge in cestiunea acést'a o desbateré viua si lunga si se primesce in fine proiectulu de lege cu modificatiunea propusa de deputatulu Madocsányi.

Urméza la ordine raportulu comisiunei economice. Petitiunea tipografiloru Deutsch si Légrády pentru sporirea speselor de tipariu cu 20% se aprobéza din partea comisiunei, incátu ea recomanda casei sporirea cu 10%. Cas'a incuviintieza parerea comisiunei economice.

Siedinti'a se incheie 3/4 12 ore.

De lãnga Somesiu 22 Apriliu 1870.

Fie-care perioda de tempu si are caracteristic'a, care i o atribuie spiritulu, ce predomnesce societatea si ideile, de care se conduce ea. Acést'a caracteristica se insémna cu numirea de „spiritulu tempulu“. Astfelu istoria ne indreptatiesce in urm'a faptelor ce s'au petrecutu in evulu mediu, a atribui acestei període de tempu, spiritulu obscurantismulu; secululu presinte in care traimu alu 19 dela Christosu se numesce in deobscé secululu progresulu, alu luminei, spiritulu umanitátiéi. etc.

Bine aru fie cá toti individii, ce traiescu in atare seculu alu luminei sa fia petrunci de unu atare spiritu; durere insa, ca totu mai suntu si in societatea nóstra si anume in cea nationale romana individii, cari nu numai nu contribuie spre luminare, dara suntu departe indreptu cu tempulu, serversindu fapte, care nu corespundu tempulu modernu. Pre candu tota lumea s'au emancipatu astadi la idei mai generale, pre atunci ei promovédia numai scopuri, cari le stau mai aprópe, adeca individuale si confesionale. Ei suntu acei'a, cari pre de o parte predica si au totudeun'a pre limba fratietatea, buna intelegere si ideia de natiune. Ei suntu acei'a, cari se credu, séu mai bine disu, trãmbitia in lumen mare, ca in promovarea causei nationale suntu paralisati de altii, cari urmarescu, dupa ei, numai scopuri confesionale si

Totu ei sunt acei'a, cari in fapta nu se rusinédia a provoca scisiune in poporul nostru român, alu aduce in starea nfericita, cá elu pre sine sa se sfiasie, si acolo unde a domnit bun'a intelegere; totu ei sunt, cari tocmai impedeaca scopurile náti-onale, cându se ocupa cu lucruri inferioare si nu crutia nici un mijlocu spre a promová intereselu loru confesionale.

Suntu rane vechi in sinulu nátiunii nóstre române, la a cároru vindecare, déca nu vomu contribuí fiecare cu inima sincera, ci din contra le vomu atlíá si mai tare, inzadaru ne vomu gerá cá frati adevérati si sinceri, cáci acest'a va devení o ironia si nici odata nu vomu fi. —

La aceste reflexiuni mi dedú ansa unu casu, care s'a intemplat in comun'a Cheuchisú, comitatulu Dobocéi, care numai cu durere de inima me vedu constrinsu alu aduce inaintea forului publicu, spre a ne cunoáce unii pre alii. Mai multu cá in tóte partile Ardélului acestu comitatu si anume in tractulu protopopesca alu Secului suntu espuse comunele nóstre bisericesci cangrenei proslitismului si bantuite de turburárele religionare. Meritul acest'a (?) este alu protopopulu gr-catolicu din Sz. Miklos, anume Ioanu Silasi, care prin totu felulu de mijloce se încerca a se insinúa la superiorii sei cá propagandistu fidelu alu catolicismului.

In alegerea mijloceloru sele este fára crutiare. Maestria mare spre ajungerea scopului seu fatia cu poporul nostru bunu si credulu, nu se cere. Ocasionele i se dau de totu felulu spre acest'a. Asiá d. e. in comun'a Cheuchisú (Kékes) din amintitulu comitatu, avendu crestini nostri de acolo o datoria de 124 fl. v. a. aruncata pre fiecare individu, mai multi crestini de ai nostri au rugatu pre protopopulu gr-catolicu Ioanu Silasi din San-Miklosiu, care se tiene de dieces'a greco-catolica a Gherlei, cá sa le mijlocésca unu imprumutu banalu pre lángá cameta de undev'a, ceea ce numitulu protopopu au si facutu, mergendu in Cheuchisú in 15 Martiu a. e. si dánda ómeniloru bani. Dar' de ce se te minunedu, onoratu publicu cetitoriu, acest'a sa nu fie o fapta buna crestinesca, nici unu interesu banalu din partea protopopulu gr. cat. Silasi, ci unu mijlocu de asi intinde curs'a si mreja sea spre a vená nu trupurile, ci sufletele ómeniloru! Nu a convinge, ci a seduce! In díu'a aceea-si merse o parte din crestinii din Cheuchisú la parochulu loru gr. orientalu de ai anuciá, ca ei trecu dela religinea loru la unatia din cauza ca respectivulu protopopu gr. cat. Ioanu Silasi le face loru multu bine, si ca le-a promis ca déca se voru uni le va scóte imprumutul de statu, care se afla opritu la perceptoratulu din Gherl'a, si-lu va predá in mánilu loru cu conditia cá sa se unésca.

Nu este deci mirare, ca prin astfelu de machine i-a succésu a seduce o parte din poporu, dara este mai mare mirarea de atari ómeni, cari fára nici o moralitate nu se sfiescu a amagi poporul si a atacá pre o corporatiune intréga bisericésca in drepturile ei. — Inpudentia protopopulu gr. cat. Ioanu Silasi a mersu pána acolo, a se adresá cátra parochulu gr. orientalu de acolo, anume Manasie Prodanu, si alu provocá la unire, promitiéndu, ca de se va uni, va primí lángá parochia, ce o are si alta parochia afiliata spre administrare, ceea ce spre laud'a preotulu gr. or. nu-i succésu alu induplicá. Acest'a o facú elu atunci, candu preotulu gr. orient. vedíendu pre acei poporeni, le-au spusu loru, ca dupa lege are unulu fiesce-care deosebi a se márturisí inaintea lui, inse acei poporeni la provocarea preotulu nu s'a invoitu, ci fiindu protopopulu unitu in tempulu acel'a in Cheuchisú s'au dusu cu totii iéra-si la densulu, — si preotulu gr. orientalu vedíendu ómenii asiá turburati s'au dusu si elu la protopopulu gr. cat. spre alu rogá in numelu legei cá sa nu i conturbé poporul.

Mai departe protopopulu unitu Ioanu Silasi 'si discipliná o trupa intréga de propagandisti, asiá d. e. invetiatióru unitu Ihe Suciú in 22 Martiu, adunádu pre mai multi ómeni s'au dusu la preotulu nostru Manasie Prodanu si l'au poflitu, cá sa iasa din casa in ograda, din cauza, ca ei unanimu deodata voiescu a se declará la trecere, iéra nu cáte unulu in casa; vedíendu acest'a turburáre preotulu si vedíendu, ca i este amenintata si viat'a de conturbatoriulu Ihe Suciú, au esitu intre ómenii adunati, carii erau partea cea mai mare ametit cu vinarsu, cá sa fie mai indrasneti, si iau facutu atenti la observarea celoru preserise prin lege pentru cei ce facu treceri religionare, inse invetiatióru numitu

Ihe Suciú leau dísu, ca nu este de lipsa o se mai tienea de acele forme. Arendatoriulu la dominiulu br. Veselenyi Miclos — anume Temesvari Marci, fiindu catolicu — au facutu pressiune la curialistii sei cu infricosieri, ca déca nu se voru uní voru fi alungati din casele loru, si totu elu au datu proslitiloru o casa in curtea baronului Veselenyi, care o au sântitu si in care acum seversiescu servitiulu divin. Cu unu cuventu protopopulu gr. cat. Ioanu Silasi nici unu mijlocu nu i este neiertatu spre a ajunge scopurile sele iesutice, nu se rusinédia a atacá drepturile altei confesiuni, si nu-si face nici unu scrupulu de concientiá din aceea, ca elu produce turburári si scisiuni in poporu. Ba cei mai multu inatitate de a se insinúa crestini spre trecere, elu s'au dusu mai de multe ori in comun'a Cheuchisú, unde au tienutu cuventári invrasibitóre poporului adunatu.

Déca atari lucruri se mai intempla astadi, apoi intr'adeveru, despre acei, cari provocá asiá lucruri cu dreptulu se póte dice ca nu traiescu in secululu luminei, ci in obscurantismulu celu mai crasu.

Amu affatu de bine a aduce la cunoscentia aceste lucruri triste, numai pentru cá sa ne cunoásemu mai de aprópe unii pre alii.

Cultur'a este unu postulatu alu omenimei in genere. Nimicu mai frumosu de cátu a vedea nesuntiele omenimei sub tóte formele, de a ajunge la implinirea acestui postulatu. Societatea omenésca cá statu, cá biseric'a etc. s'a ingrigitu si pentru mijlocele de a satisfacé acestui postulatu. Scótele de tóta plasa suntu atari institutiuni, spre a i se dá ocaziune fie-cáruia de a si cástigá o perfectiune mai inalta, la care este omulu indigetatu dela insasi natura sea, cá purtatoriu de multe si inalte facultati spirituale. Se dice indeobsce, ca omulu in tóta véti'a s'a invetiá si are nisuntia de a invetiá. Cu acest'a este impusa si necesitatea de a i se dá mijlocele pentru fie-care etate a omului spre ajungerea la cultura mai inalta. Pre multi nu i a iertatu impregiurárele a si cástigá in tempule junetiei nici cele mai elementare recerintie ale culturei, a ceti si a scrie. Atari individi remánu cá si isolati de cultura, pentru ca lipsindule aceste le lipsesce bas'a, pre care aru putea sa edifice mai departe spre avantare la o cultura mai inalta. De aceea trebuie aflate mijlocele de a trage si pre atari individi in calea spre cultura ca nu, traíndu in lume, sa remána afara de lume. — Dupa ce amu avutu ocaziune a aduce la cunoscentia publicului nostru miscárele de feliolu atinsu, obvenite in sinulu nátiunii si bisericéi nóstre, ni se da ocaziune de a luá nota despre unu pasiu intreprinsu de mai multi barbati insemnati ai Ungariei. Cá sa vada publiculu despre ce este vorb'a, publicamu provocarea si statutele de mai injosu, ce ni se tramite si nóue.

Provocare

la infintiarea reuniunilor pentru instructiunea poporale.

In urmarea provocárilor esmise in 30 Sept. si 22 Nov. 1868, — in 27 Febr. a. e. s'a infintiatu in Pest'a o reuniune pentru instructiunea poporale, si in 6 Martiu s'a si constituitu.

Scopulu acestei reuniuni este de o parte promoverea infintiárei reuniunilor pentru instructiunea poporale prin tóta tíer'a, cáror'a, la cerere, li va dá si informatiuni, iéra de alta parte esoperarea instructiunii pentru cei inaintati in etate, — si pre alta cale.

Art. de lege XXXVIII din 1868 s'a ingrigitu de instructiunea prunciloru, inse pentru cei ce au trecutu de 15 ani, cari nu s'au impartasítu inca nici de elementele sciintiei, pánu acum pucina grige s'a datu.

Necesitatea acest'a nicairi nu se simte in asiá mesura, precum chiaru la noi.

Cea mai mare parte a poporului e necualificata; inca si cei ce au amblatu la scóla, fiindu ca nu se cualifica mai departe, uita si pucinglu, ce l'au invetiatu in pruncia. Cu tóte, ca scrisu este, cum ca poporul, care n'are sciintia, va perí. Cáci sciintia nu numai luminéza mintea pentru preceperea drepturiloru si datorintiloru nóstre omenesci si cetatienesci, dara nobilitéza totuodata si moralitatéle; ma pre lángá diligintiá si crutiare e conditionea principala a vietuirii oneste, si ameliorarei stárei nóstre materiale.

E adevératu, comea in cas'a reprezentantiloru s'a proiectatu promoverea instructiunii adultiloru, si

dorimu, cá proiectulu sa se faca cátu mai curendu lege; inse pre lángá calea oficiale desemnata prin acest'a, mai remáne inca calea activitátei sociale, care trebuie sa o urmarimu in paralelu cu cealalta. In acestu modu scopulu se va ajunge mai siguru. Nobil'a emulatiune, ce se va nasce intre urmatorii celoru dóue carári, póte servi numai spre promovarea cauzei.

Se afla, cu durere márturisindu — inca si in cercurile cele mai inalte, ómeni, cari considera instructiunea adultiloru de o nisuntia desiarta. Precum n'a invetiatu Nicolitia, asiá nu va invetiá nici Nicolae — dicu densii.

Inse spre fericire, esperinti'a dovedesce contrariulu. In Germani'a, Arghi'a Franci'a si Itali'a trece preste sute de mii numerulu aceloru adulti, barbati si femei, cari-si suplinescu acum, — si inca cu succésu, negriginti'a din tineretie; unii invetiá a ceti, scrie si calculá, iéra alii 'si inmultiescu cunoscentiile cu alte sciintie folositoare. — Astfelu, cá sa ne provocámu numai la o tíera, in Franci'a in 32,000 cursuri de adulti (Cours d'adultes) — cari suntu infintiati singuru numai prin oficiolatele educatiunii publice in a. 1867, 829.555 persóne adulte au loatu parte la instructiune, si dintre acesti'a, respective dintre 357.400 ascultatori, cari séu n'au avutu chiaru nici o cualificatiune, séu fórte pucina 27.214 au invetiatu numai a ceti, 58.377 a ceti si scrie, iéra 248.435 a ceti, scrie si calculá. Cei'a-lalti séu si-au perfectiunatu, — séu si-au inmultitu cunoscentiile.

Afara de acestea, in Franci'a au mai fostu aprópe la 900 de cursuri numite „cursuri libere“ (Cours libres) infintiati prin societáti.

Apoi ceea ce in alta tíera e posibilu, pentru ce sa nu fia posibilu la noi? Ori dóra poporul nostru mai pucina capacitate are pentru invetiatura, decátu poporul din vre-o alta tíera? Acest'a o néga resolutu toti, cei ce cunoscu popórele occidentale.

Poporul din tíer'a nóstra chiaru atátu e de intieptu si capace pentru cultura, precum óre care altulu. Si precum popóreloru din occidentu se póte dá de preceptu cum ca: nu e rusine a invetiá si mai tardiu, ci a nu voi a invetiá, asemenea se póte capacítá si poporul nostru.

Au dóra invetiatióru nostri sa fia mai pucinu patrungi de sublim'a chiamare a instructiunii, decátu colegii din Europ'a occidentale? Acest'a — fára vatemare — nu se póte presupune despre densii.

Si ne luámu voi'a a crede, cum ca partea cea mai culta si mai avuta a nátiunii, intielegendu ponderositatea chiamárei, va grabi a promová maretulu scopu, care prin oferte, care prin insufletire, care prin alte mijloce spirituali.

Pre unde se afla ómeni necultivati — si unde nu suntu de acesti'a? — este si terenu pentru activitate; si unde este omu cultu, fia acel'a barbatu séu femeia, acolo nu lipsesce nici cine sa invetie.

Dreptu cumca in rendulu primu, suntu chiamati invetiatióru ordinari cá in órele de sér'a, cu deosebire iéra'a — sa invetie si pre cei adulti; inse instructiunea e o chiamare atátu de nobile, încátu nimenu nu i aduce rusine, nici chiaru celui mai avutu si nici domnulu celui mai mare.

Ma li face onóre si celoru mai de frunte. In Angli'a, in Americ'a nu li rusine a portá oficiulu de invetiatióru nici barbatiloru celoru mai de frunte si mai renumiti in statu, de au fostu chiaru si ministri.

La lucru dar' domniloru si dómnelor pre terenulu acestu nou de activitate!

Sa nu lasamu in nesciintia pre concetatiunii si confratii nostrii crescuti, sa nu-i lasamu fára cunoscentiile cele mai necesarie. Déca nu ne voru indemná la acest'a nici iubirea de aprópelu, nici fericirea si onórea patriei, sa ne indemne celu pucinu interesulu nóstru propriu. Prin latirea sciintiei se inaltia moralitatea, si se impucinéza crimele contr'a siguritátei de persóna si avere.

Sa nu asceptámu in neactivitate, pána cându sub actiunea nónei legi va trece totu omulu prin scóla; cáci durere, acest'a va fi tardiu, iéra noi n'avemu tempu de perdutu.

Esistinti'a statului, si sustinerea nóstra suntu in legatura cu progresulu nostru spirituale si materiale. La lucru dar' patriotiloru si patrióteloru! Sa infintiámu mai nainte de tóte reuniuni pentru instructiunea poporale in tóte orasiile si in tóte comunele. Sa contribuim, si sa adunámu pucini fi-

leri, cari aru fi detrebuintia, sa fundam instructiunea adultilor, sa fia acésta instructiune regulata, sa fia in forma de disertatiune despre unu obiectu, séu altulu de interesu comunu. Statutele primate de reuniunea centrale, si cari se publica mai la vale se potu luá de cinosura, firesce se potu strafórma dupa referintiele locale. Subscri'a reuniune centrala de almintrea si-va tienea de datorintia placuta a le dá — déca va fi cercata — celoru din provincie informatiune. Ma cu acésta ocaziune sa si róga de reuniunile infiintiate pentru instructiunea poporele, séu cari se voru infiintiá de aci inainte, sa binevoiasca a se pune in legatura cu cea centrale, adresându si epistolele „presidintelui reuniunii centrale pentru instructiunea poporale in palatiulu academiei.

Domniloru! Multe sunt negrigitiele, si multe avem de facutu. Inse cu cátu sunt mai multe negrigitiele si cu cátu avem mai multe de facutu cu atátu trebuie sa ne apucámu mai rapede si mai cu mare zelu de lucru. Si déca se va impreuná zelulu cu constantia, rezultatulu precátu va fi imbucuratori, pre atát'a si siguru.

Pest'a in 3 Maiu 1870.

Comitetulu reuniunii centrale pentru instructiunea poporale:

Stefanu Türr
presiedinte.

Ladislau Dasasy
notariu.

Statutele reuniunilor pentru instructiunea poporului.

§ 1. In centrulu si in provinciile Ungariei se infiintiaza societati sub titulu „reuniune pentru instructiunea poporului.“

§ 2. Scopulu acestoru societati este: a mijloci cultivarea locuitoriloru din patria, cari se ocupa cu agricultur'a, industri'a si comerciulu.

§ 3. Spre ajungerea acestui scopu societatile se voru adoperá sa cástige cátu mai multi membri pre lánge obligatiunea d'a oferí óre-si care suma de bani pre anu.

§ 4. Membrii societati centrale, amesuratu oferteloru banali potu fi de trei clase:

a) Membrii fundatori, cari solvescu in bani gat'a, séu in papire celu pucinu de dóuedeci ori atát'a cátu solvescu membrii ordinari, séu solvescu permanentu percentele acestei sume

b) Membrii ordinari, cari solvescu in siese an laes'a annuale determinata prin adunarea generale a societati.

c) Partinitori, cari concura séu odata pentru totu den'a, séu din cându in cându cu cáte o suma cátu de mica pentru spriginirea societati.

Dreptu de votisare au numai membrii fundatori si ordinari.

§ 5. Tacele banali ale membriloru de reuniuni provinciali, le voru determiná ele in se.

§ 6. Reuniunile pentru instructiunea poporului se deobliga, cum ea societatea nu se va intrebuintia spre scopuri nici politice, nici confesionali, si cá sa se eschida din trensele tóte disputele de asemenea coloru, voru supraveghia prin comitete.

b) Constitutiunea patriei, cunóscerea drepturiloru si detorintieloru civili.

c) Fenomenele cele mai dese ale naturei si explicarea temeloru principali ale fisice.

d) Deslucirile fundamentali, referitoare la agricultura si industria — dupa referintiele locali, si pre lánge acestea simpl'a explicare a temeloru principali din economi'a natiunale.

e) Disertatiunea despre modulu de ajutorire la casu de pericle repentine, si despre sustinerea sanatati.

f) Instructiuni in aritmetica, si unde concedu referintiele locali in cetire si scriere.

§ 9. Adunarea generale a publiculu partinitoriu (in urmarea coteloru de subscriere) din capitala, alege — pentru esoperar'a infiintari reuniuniloru pentru instructiunea poporului unu comitetu de 30 membri, care si-va statorisi insu-si procedur'a si localitatea. Pentru ca decisiunile comitetulu sa fia valide, la aducerea loru trebuie sa fia presinti celu pucinu 7 membri.

Comitetulu reuniunii centrale pentru instructiunea poporului constituitu in astu-modu tiene la provocarea presidintelui comitetulu celu pucinu o adunare generale in anu, si in casu de necesitate si mai multe.

Adunarea generale si-alege in sa si presiedintele si notariulu.

§ 10. Agendele principali ale comitetulu centrale sunt:

a) Esoperarea infiintari de reuniuni pentru instructiunea poporului in capitala si in tóte partile tieri prin provocari si insuffletiri.

b) Cercarea si cascigarea persóneloru acomodate pentru tienea prelegeriloru si a disertatiuniloru.

c) Midilocirea pentru compunerea de disertatiuni si carticele, despre obiectele propuse pentru instructiune prin barbati de specialitate si trimiterea acestoru a la societati, séu latirea loru.

d) Esmiterea de atari persóne capice pentru prelegere si disertari in locuri, unde nu se capeta de acestia.

§ 11. Fiesce-care reuniune din tiera, care s'a infiintiatu pentru instructiunea poporului, alege unu presiedinte, si unu comitetu constatoriu celu putinu din 5 membri, care va resolvi trebile locali in sensulu acestoru statute, si va stá in corespundintia cu comitetulu centralu.

§ 12. In privintia legaturei reuniunii centrale pentru instructiunea poporului cu reuniunile infiintiate prin provincie precum si in privintia modulu d' representarea acestoru a la adunarea generale a reuniunii centrale pentru instructiunea poporului, — comitetulu centrale face unu proiectu, care lu va asterne inaintea adunari a reuniunii centrale spre statorire si primire.

§ 13. Reuniunile pentru instructiunea poporului voru tienea adunari generale in totu anulu. Membrii adunari generale voru fi reprezentantii reuniuniloru pentru instructiunea poporului, cari se voru esmite in sensulu statoririi, ce se va face in intielesulu §-lui 12.

§ 14. Atátu comitetele comunali, cátu si cele regnicolari, trebuie sa dea sem'a despre procedur'a adunariloru generali si raportu despre starea reuniuniloru.

§ 15. Reuniunile pentru instructiunea poporului potu sa-si dea votulu pentru alegerea membriloru comisiunii regnicolare infiintiate in sensulu §-lui 12 si a presidintelui acelei a si pre calea corespundintiei facute in epistol'a subscrisa de presiedintele comitetulu si de unu membru.

§ 16. Averea reuniuniloru pentru instructiunea poporului in casu de disolvere, se va intrebuintia pentru inmultirea bibliotecei respectivei comune.

Pavelu S o m s s i c h m. p.
presiedintele interimalu.

Pavelu G ö n c z y
notariu interimalu.

Membrii comitetulu reuniunii centrale in rendu alfa-beticu: Stefanu Batizfalvy, Samuelu Batizfalvy, Iuliu Bolemanu, br. Iosifu Eötvös, Ioanu Garay, Adalbertu Ghiczu, Pavelu Gönczy, Ioanu Hunfalvy, Pavelu Hunfalvy, Danilu Irányi, Georgiu Ioanovics, Stefanu Kápolnay, Iosifu Koszka, Augustinu Hubinyi, Carolu Nendtvich, Franciscu Ney, br. Iuliu Nyary, Franciscu Ribary, Nicolau Rözör, br. Ludovicu Simonyi, Pavelu Somssich, Iosifu Sztoczek, Iosifu Székács, Alesandru Senasy, Iuliu Szigeti, Colomanu Szily, Colomanu Tisza, Stefanu Türr, Gavrilu Varady, Iuliu Zador.

Programu

pentru adunarea generale a asociatiunii natiunale in Aradu pentru cultur'a poporului románu, tienda in Aradulu-Vechiu la 25 Maiu 6 Iuniu 1870 si urmatóriele dile.

A) A g e n d e

I. In diu'a prima:

1. Deschiderea adunari prin presiedintele invitatu din partea adunari prin o deputatiune, la 9 óre dimineti'a in sala comitatensu; dupa deschidere se potu rostí salotari ocasionale

2. Raportulu directiunii.

3. Raportu specialu in obiectulu sortituri din anulu trecutulu.

4. Denumirea comisiuniloru necesarie, si dispunere preste motiuni in alte obiecte.

5. Alegerea membriloru noi.

6. Defigerea timpulu de adunare pre diu'a urmatórie.

II. In dilele urmatórie:

7. Autenticarea protocolulu siedintiei precedente.

8. Raporturi comisionale.

9. Alegerea directiunii.

10. Preliminarulu de spese pre anulu curinte si instructiuni speciale pentru directiune.

11. Superarea motiuniloru in alte obiecte. Dispunere pentru autenticarea protocolulu siedintiei ultime.

13. Incheierea adunari cu cuventari acomodate.

B. O r d u l u v o r b i r e i.

1. Cei ce voiescu a vorbi, se insémma pre rendu la notariulu desemnata prin presidiu.

2. La unu obiectu totu insulu numai odata pote vorbi, tiendu-se strinsu de acela-si obiectu; totu-si celu ce a facutu vre-o motiune, la aceea mai are unu cuventu dupa vorbirile altoru.

3. Motiune noua nu se pote face, nainte de ce s'aru enuncia prin presidiu decisula in obiectulu de mai nainte.

4. Nu au locu personalitatile si latirea in vorb'a altui'a.

5. La grairea presidiulu vorbitorulu se retiene dela vorbire.

6. La resunetulu clopotielulu se face linisce deplina.

C) P r o d u c t i u n e o c a s i u n a l e.

1. In diu'a prima a adunari generale representatiunea pieseloru teatrale, Nunta tierenesca si Fantasma prin societatea diletantiloru din Temisior'a acompaniata de corulu vocalo-musicalu alu plugariloru din Chiseteu in teatulu de aici.

Inceputulu productiunii sera la 8 óre.

2. In diu'a a dou'a a adunari generale petrecerea de saltu arangiata in favorea fondulu asociatiunii, se va tiene la otelulu „crucea alba“, cu care ocaziune se va asecurá si „sortitur'a filantropica“ a obiecteloru remase.

Inceputulu petrecerei sera la 8 óre.

Directiunea Asociatiunii,

Protocolulu siedintiei a X.

(ordinarie)

tienuite din partea directiunii asociatiunii natiunale pentru cultur'a poporului románu.

Aradu, 8 Maiu nou 1870.

De falia au fostu:

Presiedinte: Antoniu Mocioni directoru primariu.

Membri: Ioane Popovicu Desseanu directoru secundariu, — Vicentiu Babesiu, Mironu Romanu, Emanuilu Missiciu, Dr. Atanasiu Standoru, Lazaru Ionescu, Ioane Rosiu, Stefanu Siorbanu, Iosifu Popovicu si Georgiu Dogariu.

Notariu: Petru Petrovicu.

Fiindu pusu la ordinea dilei reportulu comisiunii emise pentru revisiunea ratiociniulu despre sortitur'a filantropica, — referintele comisiunii, Petru Petrovicu, face cunoscutu: ca acestu reportu nu este completatu, din caus'a absintiei presidintelui comisiunii; si asiá nici nu se pote desbate.

Decisu: Se ia la cunoscintia si se insarcineza de nou respectiv'a comisiune a-si terminá cátu mai curendu elaboratulu, si a-lu presinta directiunii.

Nr. 55. In legatura cu acésta comembrulu, si directorele secundariu Ioane Popovicu Desseanu in presintia directiunii depune la perceptoriu si prin acésta in cas'a de pastrere suma de 2500 fl. v. a. ca venitu curatu din banii sortituri filantropice in folosulu fondulu asociatiunii si potiesce a se absolva despre acésta suma administrata, cu rezervarea resultatulu ulterioru celu va areta ratiociniulu, si-lu va constata comisiunea esaminatoriá.

Desisu: Se ia la placenta cunoscintia si pentru legitimare directorulu secundariu, — se despune a si se dá la tempulu seu absolutoriu ulterioru tiera si pana atunci i se estrada cuitanti'a adeveritoriá din partea perceptoriatulu despre suma depusa de 2500 fl. v. a.

Nr. 56. Perceptorulu asociatiunii Emanuilu Missiciu face raportu despre starea casei asociatiunii in urmatóriele bilantiu:

I. Din anulu trecutulu au re-

masu in casa 1050 fl. 87 cr.

II. De la adunarea generala s'a incasatu:

a) in capitalu 933 fl. 87 cr.

b) in bani disponibili 1223

fl. 4 cr. 2156 fl. 91 cr.

Sum'a totala 3208 fl. 78 cr.

Din acésta suma s'a erogatu de totu 1556 fl. 80 cr.

Remâne in casa 1651 fl. 98 cr.

Decisu: Se ia la cunoscintia.

Nr. 57. Cu referintia la decisulu directionale de sub Nr. 53. directorulu secundariu face cunoscutu ca ofertulu directionei pentru arenda localitatiei asociatiunii cu suma de 400 fl. v. a. s'au acceptatu din partea proprietariului casei, si asiá chili'a cu culin'a, podulu si camar'a tienatorie de acésta localitate se potu subarendá la alte parti de locuitu.

Se ia la cunoscintia; si se asémna la perceptoratu solvirea competintiei de arenda obveninda pre $\frac{1}{4}$ de anu; totu odata se incredintieza perceptorulu cu esarendarea pre unu anu a apartinentieloru acestei localitati cu pretiu corespundietoriu impregiurárilor presinte avendu, despre rezultatu a reportá directionei.

Nr. 58. Notariulu directionei presenta mai multe dechiaratiuni de oferte, — care le-au culesu colectantele asociatiunii din Lugosiu dlu Mihai Besanu, asesoru la tribunalu cottensu alu Carasiului, — inca la anulu 1867 si de atunci tienendu-le la sine abiá acum'a, in urm'a interpelarei de cátra mai multi dintre respectivii membri, — le-au predatu b. m. notariulu directionalu cu promissiu: ca cátu mai curendu va trimite sumele oferteloru dejá incasate de la respectivii membri, — si va justificá deodata si causele impedecátorie a intardiarei agendeloru colectorali.

Memdrii acuirati de dlu colectante Besanu sunt urmatorii:

1. Mihai Nagy canonicu.
2. Ioane Olteanu secretariu episcopescu.
3. Philipu Pascu asesoru cottensu.
4. Julianu Janculescu perceptor.
5. Titu Hatiegu advocatu.
6. Dr. Iosifu Miescu medicu.
7. Atanasie Chira Popoviciu, toti din Lugosiu.
8. Dr. Atanasiu Marienescu asesoru la tribun.

in Oravitia.

9. Ioanu Demetriu notariu comunalu in Va-leapai.
10. Iuliu Petricu deputatu dietalu in Resiti'a.
11. Adolfu Diaconoviciu secretariu dominalu in Resiti'a, cari toti au solvitu competintia ofertului pre unu anu dlui Besanu.

Decisu: Fiindu ca timpulu oferteloru de trei ani conformu dechiaratiunilor estradate, are valóre pâna la 20 Decembre a. c. toti oferitorii propusi, — in urmarea votarei secrete se dechiara de membri alesi ai asociatiunii pre anii 1867/8 1869/70 si se dispune dupa procedurá usuata a se inmatriculá, in catalogulu membriloru, si a li se estradá diplomele tramitedu-li-se de a dreptulu prin notariulu directionei pre lângá incasarea tacselorú fip-sate de 50 xr.

Totu odata dlu Mihai Besanu, cá colectante, este provocatu a dá raportu cátu despre sumele a conto incasate dela acesti domni membri, atátu si despre rezultatulu incasárei restantieloru vechi cu care au fostu incredintiatu, si dintre care o parte se afla incasata la densulu, — dupa cum se vede din estrasulu produsu de notariu; spre care lamurire i se dá terminulu preclusu de 8 dile, avendu notariulu a-i tramite unu estrasu completu din protocolulu de liquidatiune nou compusu, — si pre lângá estrasu protocolariu alu decisului presinte, a i se face cunoscuta acésta dispusetiune.

Notariulu directionei presinta dechiaratiunile urmatorilor domni, cari voiescu a intrá cá membri in asociatiune, anume:

1. Alesandru Ursulescu parochu in asoc. cons. in Lugosiu.
2. Ioane Cornea preotu in Chisineu.
3. Petru Popoviciu docinte in Temisiór'a.
4. Vasiliu Podutiu preotu in Chirbisiu, toti pre anii 1869/70, 1870/71, 1871/72.

Decisu: Tienendu-se votare secretá prin acést'a mai susu numitii domni se dechiara de membri alesi ai asociatiunii fiindu a se inmatriculá si a li se estradá diplomele indatinat.

Comembrulu directionei Vincentiu Babesiu presinta unu esemplariu alu opului intitlatu „Viati'a, operele si ideele lui Georgiu Sincái din Sinc'a" donatu de dlu Papiu Ilarianu, pentru bibliotec'a asociatiunii.

Decisu: Se ia cu multiamita la cunoscintia,

si se estrada bibliotecariului asociatiunii spre depunere intre opurile bibliotecei asociatiunii.

Nr. 61. Notariulu directionei presinta brosiar'a acteloru constitutive a „Reuniunii invetiatoriloru románi greco-orient. din tractulu protopopescu alu Lipovei.“

Decisu: Se ia la cunoscintia si se depune in archivulu asociatiunii

Nr. 62. Fiscalulu asociatiunii, Iosifu Popoviciu, reportéza cu referintia la decisulu directionale de sub nr. 47 despre tacsese procentuale pretinse din partea oficiului contributiunalu din Pancot'a pentru lasamentulu lui Iova Cresticiu, cátu si despre contributiunea pretinsa din partea magistratului cetatienescu alu Aradului, cum ca nu i-a succesu a esoperá sub neci unu motivu scutirea dela aceste pretensiuni.

Decisu: Se ia la cunoscintia, si neresultându-se scutirea indegetata dela solvirea acestoru pretensiuni, se dispune escontentarea lor prin perceptoratu asociatiunii.

Nr. 63. Redactiunea diurnalului germánu „Zukunft“ din Vien'a face pretensiune de 16 fl. pentru tramitarea foiei sele pre restimpulu dela 1 Iuliu pâna inclusive finea lui Iuniu 1870.

Decisu: Se asémna sum'a pretinsa de 16 fl. la perceptoratu cu observare: ca in viitoriu tóte diurnalele neabonate de cátra Asociatiune, si tramise sa se retorneze simplu cá neprenumerate, — pre posta.

Nr. 64. Cu privire la decisulu directionalu din 20 Martiu nou a. c. Nr. 49 relativu la defigerea terminului adunárei generale din anulu acést'a.

Decisu: Terminulu adunárei generali se defige pre 25 Maiu, 6 Iuniu 1870 si urmatóriele dile, spre scopulu acést'a se dispune:

- a) A se face numai decátu insciintiare in tóte foile natiunale, invitându-se toti membrii asociatiunii si publiculu románu la participare.
- b) A se insárciná directorulu si notariulu cu pregatirile necesarie, si stabilirea programului agendeloru pertractande, pentru care va avea notariulu a compune unu registru din protocolulu adunárei generali de anu.
- c) A se insárciná o comissiuone permanenta cu arangiarea balului nationalu pre acésta oca-siune.

d) Tóte comissiuonile restante cu lucrárele incredintiate suntu postite a le efeptu cu esactitate si punctualitate.

Nr. 65. Din indemnulu acést'a directorulu secundariu face propunere: cá desi adunarea generale din anulu trecut a dispusu licitarea obiecteloru donate din partea dameloru romane pentru sortitura, — ce au remasu in folosulu asociatiunii, — totusi avendu in vedere de o parte sublimitatea acestoru donuri iéra de alta parte imposibilitatea, de a esoperá — prin vinderea licitatiunala — valórea celuputienu aprosimativa a obiectloen, mai tóte brodarite de manufactura propria, — propune: ca in speranti'a aprobarei suplementarie a adunarei generali, — sa se faca abatere dela decisulu precedentu, si numai argintulu sa se sortésca.

Decisu: Fiindu ca adunarea generale din anulu trecut au dispusu: a se vinde obiectele pe calea licitatiunii, dara aflându directionea de buna propunerea directoriului secundariu, se primese cést'a, si se dispune ca argintulu sa se vinda cu unu pretiu corespundietoriu valórei, — iéra cele-lalte obiecte remase, sa se sortésca in favorulu fondului asociatiunii cu oca-siunea-balului arangiatu pe adunarea generala, — cerendu-se incuviintiare suplementarie din partea adunarei generali.

(Va urma)

Varietáti.

** M. Sea imperatorele a binevoitu a spriginí pre locuitorii nefericiti prin potopu din comun'a Boiulu mare cu 2000 fl. din siatul'a sea privata.

** Cetimu in diurnalulu din Clusiu „M. Polgár“ ca br. Apor a cerutu dela ministerulu ungrescu stramatarea numelui comunei Tofalu in Apori'a; fórté nimerita numire, cáci apori'a insemnéza in grecesce indignatiune.

** Tocmai aflámu din isvoru vrednicu de crediementu, ca renumitul artistu románu Millo va sosí in 17 I. c. st. d. aici, pentru de a ne onorá cu cáte-va representatiuni. Aduca-lu D-dieu in pace!

** (Unu respunsu bunu la unu respunsu bat-jocuritoriu.) Ieri intalni unu domnu óre care prin un'a din stradele Sabiului pre unu gidanu, carele tocmai sosira din Romani'a. Sabiianulu nostru intempiná pre gidanu cu „ce mai e prin Romani'a dle?“ „Mamaligi mari,“ e respunsulu gidanului, „la fia-care cáte unu ou, din care (ou) cina o familia intréga si-i mai remâne si de dejunu.“ „Ah“ dise sabiianulu gidanului, „intielegu, — de aceea tragu acolo gidanii cá arsitele la miere.“

Cu acestea románuulu plecase la ale sele iéra gidanulu remase, cá tiepenitu in locu, cu urechile lungi.

Edictu.

Nicolae Banu Grancea, care de 4 ani parasí cu necredintia pre legiuit'a sea sotia, Susan'a Banu Lacatusiu din Feldiór'a si pribegesce in lume, fára a se putea sci loculu petrecerei lui, se citédia cá in terminu de unu anu dela datulu de fatia, sa se infatisiedie inaintea subscrisului foru matrimonialu, pentru cá la din contra procesulu urdtu in contra lui, se va decide si in absentia sea.

Brasiovo 2 Maiu 1870.

Forulu matrimonialu alu tractului protopopescu greco-orientalu alu II alu Brasiovolui.

Ioanu Petricu
protopopu.

(34—3)

Edictu.

Prin care Dimitrie Serbu din Salisce, lângá Sabiu, leginitulu barbatu alu Annei n. Ioanu Rosca, toti deacolo, carele de optuani au paresitu patria, socia si copii fára a se sci loculu petrecerei lui, se sorocesce prin acést'a, cá in terminu de unu anu negresitu sa se infacisiede inaintea forului matrimoniale subscrisu, caci la din potriua, si in absentia lui se voru judecá cele de canónele biserecesci in asemonea impregiurári prescise.

Sibiu 19 Maiu 1870.

Forulu matrimoniale gr. res. alu protop. tractului Sabiului I.

(39—2)

Concursu.

In institutul archidiecesanu gr. res. pedagogicu-clericale in Sabiu, face trebuintia de unu profesoru pentru studiulu de economia rurale cu ramurile lui, care postu e impreunatu cu unu salariu anuale de 600 fl. v. a.

Concurentii, dela cari se cere sa fia de religionea gr. res. si sa aiba cunoscintiele respective teoretico-practice, cererile concursuale instruate cu documentele recerute sa le adreseze cátra directionea subscrisa pâna in 1. Augustu a. c.

Sabiu 15. Maiu 1870.

Directionea institutului archidiecesanu gr. res. in Transilvania, pedagogicu Clericale.

(38—3.)

Citatiune edictala.

Infanteristulu Ioanu Siuta din Rudari'a in teritoriulu inclitului regimentu confinariu romano-banaticu Nr 13, carele in 3. Iuliu 1866 in batai'a dela Königsgrätz a peritu astu-feliu, incátu n i se scie de mai traiesce séu a muritu, se citéza prin acést'a, cá in terminu de 6 luni dela datulu de fatia, déca este in viétia negresitu sa se infacisiedia la seaunlu protopresbiteralu gr. orient. alu Mehadiéi, pentru-ca la din contra se va aduce si in lips'a lui otarirea asup'a cererei sociei lui Mari'a Siut'a din Rudari'a pentru de a-i se dá voia a pasi la alta casatoria.

Caransebesiu in 16 Aprile 1870.

Consistoriulu eparchiei
Caransebesiului.

(36—3.)

Burs'a de Vien'a.

Din 27 Maiu (8 Iun.) 1870.

Metalicele 5%	60 25	Act. de creditu	254
Imprumut. nat. 5%	70 10	Argintulu	119 75
Actiile de banca	721 50	Galbinulu	5 77